

[Udenrigsministeren.]

tater, der kan fungere i praksis. I det britiske underhus understregede hr. Maudling under debatten i sidste uge, at den alvorlige natur af det problem, der er opstået i Europa, vil lægge et sådant tryk på europæiske statsmænd, at de er nødt til at finde en løsning.

Det vil være rimeligt, at jeg forsøger kort at resumere gangen i frihandelsområdeforhandlingerne.

I løbet af foråret 1958 blev det under arbejdet i Maudlingkomiteen klart, at det ikke var muligt at gøre virkelige fremskridt med hensyn til hovedproblemerne, før de seks havde formuleret et fælles forslag til frihandelsområdet. Dette forslag fra de seks skulle anvendes som forhandlingsbasis side om side med det oprindelige britiske forslag. Det tog imidlertid lang tid for de seks at udforme deres forslag. Dels havde de seks ikke indbyrdes den samme opfattelse på alle punkter, dels blev deres forhandlinger sinket af den langvarige franske regeringskrise og af de efterfølgende omvæltninger i det franske politiske styre. I juli blev de seks imidlertid i stand til at fremlægge deres fælles forslag for landbrugets vedkommende, og i oktober kunne de seks i et memorandum til Maudlingkomiteen fremlægge deres fælles syn på frihandelsområdets øvrige problemer. Herefter syntes man endelig at øjne morgenlys. Fra nu af skulle vanskelighederne være begrænset til at finde fælles formler på punkter, hvor de britiske forslag og de seks' forslag divergerer, eller hvor andre deltagere i forhandlingerne havde afvigende synspunkter. Forhandlingsopgaven var på intet tidspunkt let, men problemerne syntes nu i hvert fald indkredset og de økonomisk-tekniske muligheder gennemdrøftet. I stedet for en tilnærmelse i synspunkterne i årets sidste måneder førte udviklingen imidlertid en skærpelse med sig, som affødte den situation, vi nu befinder os i.

Det er vel naturligt, at jeg går lidt nær-

mere ind på forløbet af forhandlingerne, specielt vedrørende landbruget.

Som det høje ting vil erindre, blev der i januar måned 1958 fremlagt et britisk forslag til en landbrugsordning for frihandelsområdet. Omend dette forslag betegnede et skridt i den rigtige retning, idet briterne nu afveg fra deres hidtidige principielle modstand mod, at landbrugsvarerne overhovedet blev medtaget i frihandelsområdet, måtte vi dog såvel fra dansk som fra de seks landes side karakterisere det britiske forslag som utilstrækkeligt. På dansk initiativ blev problemerne drøftet på møder mellem de lande, der i første række var interesseret, nemlig de seks, England og Danmark, men disse såkaldte trekantede drøftelser bragte ikke sagen nærmere til en løsning.

I juli måned kom så de seks landes fælles memorandum vedrørende landbrugsproblemet for frihandelsområdet. Ifølge dette forslag skulle der ikke i den første periode ske en automatisk afvikling af told og kvantitative restriktioner for landbrugsvarer, men der skulle tilsikres eksportlandene en vis sikkerhed for, at de kunne opretholde deres traditionelle eksport. Blandt andet forudså forslaget, at der kunne indrømmes toldkontingenter, og at særlig høje todsatser skulle nedsættes. Bilaterale aftaler, i henhold til hvilke importlandene skulle forpligte sig til at opretholde deres import og åbne mulighed for en vis udvidelse af denne, skulle supplere den multilaterale landbrugsoverenskomst. Denne skulle i øvrigt afsluttes samtidig med og gennemføres i takt med aftalen om industrisektoren. Inden første etapes udløb skulle man søge gennemført en vis samordning af deltagerlandenes landbrugspolitik og nærmere fastlægge reglerne for afviklingen af handelsskrankerne i de følgende etaper. På mødet i juli udtalte vi fra dansk side, at vi fandt, at forslaget var værd at overveje, og at vi ikke ville udelukke, at en acceptabel landbrugsordning kunne udformes efter disse principper. Vi fandt dog, at forslagets